

„Volt egy gyerekesapat

akik a jövőben éltek”

AZ EGÉSZ TÁBOR EGY UTAZÁS VOLT

(Berszán Gréta beszámolója)

Harmatos reggelre ébredtünk. A maroknyi kis csapat úgy álldogált az iskola előtt, mint a **vándorok a könyvtár bejáratánál...** Mi is habozás nélkül be kellett szálljunk a buszba, mint a fiúk az időgépbe, hiszen az unalmas, szürke hétköznapi harmóniaőrei kitartóan üldöztek.

Megmenekültünk! Elindultunk valami szokatlan felé, mi sem tudtuk, hogy merre. Amikor megérkeztünk, különös érzés kerített hatalmába. Az egész tábor egy utazás volt. Az oldalunkra kötöttük titkos fegyverünket, a **Vándorok** című könyvet, amit **Gombos Péter** kovácsolt élesre, hogy használni tudjuk az érdekesebbnél érdekesebb feladatokban, kihívásokban.

Az utazás bizony nem ment zökkenőmentesen. Minden nap elolvastunk pár részt a könyvből, az olvasottakhoz feladatok kötődtek. Volt színjáték, rajzolás, gyakran még kérdések is borították rozsdába az időgép fogaskerekeit, amikor mi kellett megtisztítsuk, hogy tovább haladhassunk. A feladatok megoldásával sok nevetés társult. Az időgép indítókulcsai a csapatnevek voltak, képzeleteink különös gyümölcsei csak úgy potyogtak alá, azt sem tudni, honnan. A versenyek alatt barátságok is kötődtek, és ez volt az, ami mindig újra-indította a gépet. Néha azonban ki-

Táborozók, „vándorok”

Brassói általános iskolás diákok egy csoportja (harmincnyégy gyerek) egy hétig táborozott Benedekmezőn... Szokványos hír lenne, hiszen „Irodalom- és természetbarát” táborozás nem megy manapság már ritkaságszámba, ez a vakációs program azonban érdekesen és tanulságosan rendhagyó. A gyerekek itt is gazdagodtak természetismereti élményekkel, profi csillagászati műszerekkel vizsgálhatták az égboltot, de Ugron Levente és Kovács Enikő szervező tanárok a táborozást – intellektuális vándorlássá, a táborozókat regényes „vándorokká” minősítették át, játékosan persze: a gyerekek közösen olvasták Gombos Péter Vándorok című antiutópiáját, értelmezték, és a cselekmény folytatását is megkísérelték. A könyvek világával való találkozást könnyítette a sepsiszentgyörgyi könyvtár igazgatójának, Szonda Szabolcsnak a részvétele a kísérletben. De a szervezők „nagy húzásának” a szerző, Gombos Péter meghívása bizonyult, aki közvetlen hangon társalgott a tábor „illetékes vándorai-val”. Összeállításunk a gyerekek élménybeszámolóit kínálja – nem csupán olvasásra, de a példa továbbgondolására is. (i)

találkozási pont

szálltunk abból, és élveztük, ahogy élvezünk a természetben. Lombvárat kellett építsünk, a fák között pedig ügyesen kifigurázni egymást (pontosabban leszakítani egymás számát, amit a derekunkra kötöttünk). Egy főtt tojást be kellett borítsunk természetes anyagokkal, de úgy, hogy miután átadjuk a székely kapun, el ne törjön. Jó volt magunkba szívni a feladatok megoldásának hangulatát, ám azt gondoltuk, egy kis játék sem árthat meg. A szabadidőben fociztunk és métáztunk, esténként pedig filmet néztünk (ez mindig megnevettetett minket, és meghatározta az estét).

Gombos Péter (jobbról az első) a táborban

Egyik délelőtt a tanárok rejtelmes mosolyába komolyság bujkált. Azt a feladatot kaptuk, hogy – gondolatban – kérdéseket fogalmazzunk meg az írónak. A kérdések hamar megszülettek. Elértünk az utunk végéhez, az időgép teljesen leállt, és ahogy kiléptünk belőle, a gondolat, a képzelet valóra vált: Mr. Books fogadott, Gombos Péter személyében. Családja kedvesen köszöntött mindenkit, a lányokkal hamar összebarátkoztunk. A kérdéseinkre választ kaptunk, majd pedig, mint író, utat mutatott nekünk, hogy mit érdemes a mi korunkban elolvasni. A szél betessékelt minket egy szigeteltebb rész alá, ahol a szerző aláírta a könyv első lapját, ezzel bebizonyítva, hogy az időgépet okosan használtuk. Végül még egyet fociztunk is!

A tábortűz és az énekek fergetege lezárta az utazást, vidáman, mégis picit szomorúan indultunk haza. Tudtuk, ezt az utazást soha nem fogjuk elfelejteni...

„A NAGY TERÜLET TETSZETT”

(Csutak Zsolt beszámolója)

Szerintem a tábor zseniális volt. Nekem legjobban a nagy terület tetszett, ahol meg volt szervezve. Volt hely sportolni. A könyv, melyet a tábor ideje alatt elolvastunk, nagyon izgalmasnak tűnt. Alig várom a következő ilyen tábort, biztos, hogy arra is elmegyek.

A táborban az első nap volt a legjobb, még akkor is, hogyha csak azokat ismertem, akikkel egy iskolába járok. Az első focimeccs után, melyen fiúk és lányok egyaránt játszottak, már szinte mindenkit ismertem.

Másnap reggel elmondták nekünk a tábor „szabályait”. Minden fogás után más-más párok kell mosogassanak; mikor a szervező tanár belefúj a sípjába, az gyülekezőt jelent az asztaloknál, ahol majd feladatokat oldunk, persze a feladatokat nem egyedül oldjuk, hanem csapatban; minden reggel húztunk egy kalapból, s így eldöntöttük azt, hogy ki kivel legyen egy csapatban.

Első nap kiadták nekünk a könyvet, melyből minden nap olvasni fogunk majd. A könyv címe „Vándorok”, és egy magyarországi író, Gombos Péter írta. Ezután minden nap a csapat nevet kellett válasszon magának. Neki is fogtunk a könyvnek, nagyon érdekes és izgalmas volt. Ezután megkaptuk a feladatokat, melyek közt voltak szó- és írásbeli feladatok is. Erre pontszámot kaptunk, ezért minden nap volt egy nyerő csapat. Mikor a tanárok úgy gondolták, hogy elég volt az olvasásból, elmentünk sétálni az erdőbe, ahol ugyancsak érdekes feladatokat kaptunk. Nekem a kedvenc erdei feladatom az volt, amikor egy tojást úgy be kellett burkoljunk természetes anyagokkal (moha, fű, levelek stb.), hogy miután átdobjuk ezt egy székely kapun, a tojás megmaradjon épen. Sajnos a csapatunk tojása elrepedt, de nem volt baj.

Majdnem minden esete egy érdekes filmet néztünk. A filmnézés persze a focizás után történt. Az egyik este csillagokat vizsgáltunk speciális táv-

csövekkel. Ezek között a Tejúthoz legközelebbi galaxist, a Nyári Háromszöget, a Göncölszekeket, és még sok mást.

Az egyik legizgalmasabb napunk az volt, amikor eljött a táborba a könyv írója, Gombos Péter, és elbeszélgettünk vele a könyvről. Később megtudtuk, hogy Péter kedvenc sportja a foci, és még érdekesebb az volt, amikor velünk focizott. Megkértem, hogy írja alá a labdám, és ő ezt meg is tette.

Amiről nem beszéltem az az, hogy faházikókban lak-

tunk, melyekben két emeletes ágy volt, illetve négy alvóhely. Én két osztálytársammal és egy nyolcadikos fiúval voltam egy házban. A szabadidőnkben – amikor nem fociztunk – összegyűltünk egy házikóban és játszottunk.

Ez legtöbbször így ment minden nap az utolsón kívül. Ekkor feszesebb volt a hangulat, és ahogy észrevettem, senki sem akart hazamenni. Az utolsó „tanórán” kiosztották a díjakat: volt külön írásbeli és külön szóbeli díj. Én a szóbeli feladatokban harmadik díjat kaptam.

Ide leírtam annak a könyvnek a fülszövegét, melyet a táborban olvastunk, hogy növeljem a kíváncsiságukat: „Egy bezárt könyvtárban csapatnyi fiú furcsa szerkezetre bukkan. Részben a véletlennek is köszönhetően különös utazásra indulnak, s közben rájönnek a Vándorok titkára. Kik ők valójában? Tényleg az írók tudják a megoldásokat a jelen – és a jövő – problémájára? Hogy lehet egy időben egy helyen Robinson Crusoe, Doktor Dolittle és Jules Verne? Az biztos, az időutazás nem elég a válaszokhoz. A történet több helyszínen és időben játszódik, a „fő” idősík egy jövőbeni diktatúra anatómiáját írja le. A főszereplők itt és ekkor élő gyerekek, akik társaiknál jobban vonzódnak a – többnyire már betiltott – ifjúsági regényekhez. Ez azonban nem biztos, hogy elég a változáshoz, de talán még a túléléshez is kevés... Kalandregény a javából Gombos Péter műve: a kamaszvilágból alig kinövő ifjaknak nyújt izgalmas intellektuális olvasmányregény.”

KALANDOZTAK A MÚLTBAN ÉS JÖVŐBEN

(Pál Annamária beszámolója)

A 2012-es „Irodalom- és természetbarát tábor”, amelyben részt vehettek ötödiktől nyolcadikig, érdekes volt, mivel hogy nagyon sokat sportoltunk, játszottunk, szórakoztunk, de nemcsak, hanem egy kalandos könyvet is olvastunk, melynek címe: „Vándorok”, írta Gombos Péter.

A könyv arról szólt, hogy volt egy gyerekcsapat, akik a jövőben éltek. Akkor meg volt tiltva az olvasás, ezért mindenki könyvekről álmódzott. Ezek a gyerekek „betörtek” egy régi könyvtárba, ahol egy fénykép mögött találtak egy időgépet. Azzal kalandoztak a múltban és a jövőben.

Ez a könyv öt részből állt. Mindennap egy részt elolvastunk. Fel voltunk osztva csapatokra, feladatokat oldottunk meg a könyv alapján.

Az olvasáson kívül a csapatok játszottak és versenyeztek. Volt például egy olyan játék, ahol egy tojást fel kellett „öltöztetni” úgy, hogy ha átdobjuk a székelly kapun, ne törjön el.

A csapatoknak nevük is kellett legyen, például „Kati néni hívei”, „Baltonfüred”, és sok más.

Ez az érdekes tábor egy hétig tartott Benedekmezőn.

Ez a tábor annyira tetszett, hogy remélem, hogy a következő években is megszervezik, hogy részt vehessek, mert ott tanultam meg legjobban, hogy az olvasás nagyon-nagyon szórakoztató is lehet.

SZÓRAKOZTATÓ, TANULSÁGOS
(Mándoki Ilka beszámolója)

Hogy milyen volt a magyartábor?

Nekem nagyon érdekes, szórakoztató, tanulságos, életre nevelő volt ez a tábor.

Legelső nap bemutatkoztunk, szabályokat szerkesztettünk és mindenki kapott egy cédulát, amin írtuk a nevünket. Tanáraink elárulták, hogy a Vándorok című könyvet fogjuk olvasni Gombos Pétertől. Elmondták, hogy miért hova kell menni, és mindenki megkapta a házikóját, ahol fog aludni még három szobatársával. Ezután kezdtünk berendezkedni, és fűtyszóra mentünk ebédelni és vacsorázni.

Másnap nyolc órakor ettük meg a reggelit. Közben szolgálatosokat is szerveztünk, akik megterítették az asztalt, elrakták és elmosogattak. Mindenki volt szolgálatos.

Dél előtt mindenki megkapta a könyvét és nekifogtunk olvasni. Minden részletet megbeszéltünk és ezeket érdekes feladatok követték. Csoportokra osztottak és megoldottuk a feladatokat. A végén mindenki pontot kapott. Azt nem is mondtam, hogy hosszú szünetekben is volt részünk.

Eljött az ebéd ideje és azután következett a pihenés és a játék. Oktatóink elvezéreltek egy közeli erdőszélre, ahol szintén versenyeztünk, de itt a természettel kapcsolatosan. Az egyik verseny az volt, hogy két csapatra

osztottak és lombházat kellett építeni, de faágból. A folytatást nem áru-
lom el. Majd megtudjátok, ha elmentek. Egy másik alkalommal hat csa-
patot képeztünk és minden csoport kapott egy tojást. Azt a tojást, jó vas-
tagon minden természet adta puha anyaggal kellett bevonni. A végén a
bevont tojásokat át kellett dobni egy magas kapun, de úgy, hogy a tojás ne
törjön össze. Azok a csapatok győztek, amelyeknek a tojása épen átjutott
a kapu másik felére.

Az ételről azt mondhatom, hogy akkor esett a legeslegjobban, amikor a
gulyásfőzésben aktívan részt vettünk. Fagyit is kaptunk elég gyakran. Es-
ténként filmet néztünk és két alkalommal csillagászatból is kaptunk egy
kis ízelítőt. Az utolsó pár napban Gombos Péterrel is találkoztunk szemé-
lyesen. Az utolsó estén tábornüzet néztünk, énekelve, gitárkíséret mellett,
és végig gondoltuk a hét eseményeit.

Az utolsó napra maradt az összekapolás, díjkiosztás és elbúcsúzás. Még
egy kis útravalót is kaptunk. Rövid volt, de élményekben gazdag.

*

*„...A folytatást nem áru-
lom el. Majd megtudjátok, ha elmentek.” – írja
Mándoki Ilka. Nyilván arra gondol, hogy sok, hozzá hasonló gyereknek kelle-
ne ilyenyszerű táborokba mennie, hogy ott meglássa... Mit is? Sok egyéb mel-
lett azt, hogy a nyári, természetelvű szórakozás miként tehető egyúttal mara-
dandó, intellektuális élménnyé, az olvasás pedig miként fejleszthető már gye-
rekkorban: természetes igénnyé.*

A gyerekeknek hinni lehet!

GOMBOS PÉTER

Benedekmező – a „másik oldalról”

Bár jómagam is voltam már vezetője olvasással, irodalommal kapcsolatos rendhagyó óráknak, foglalkozásoknak, és régóta nagy szimpátiával figyelem az olvasótáborokat, eddig még nem sikerült ilyenben részt vennem. Pedig az elhatározás régóta megvan. A sors fintora, hogy nyáron aztán belekerültem egy igazi olvasótáborba, olyanba, amelyet minden (magyar)tanár elképzel, eltervez. Ám nem pedagógusként, hanem íróként hívtak meg Benedekmezőre, egy Kovászna megyei táborba. *Vándorok* című ifjúsági regényem már a kezdetektől jó fogadtatásra talált Erdélyben (azt nem tudom megmondani, hogy érzékenyebbek-e ott a diktatúrára, vagy csupán véletlen a ragaszkodás), ám az azért meglepett, hogy Sepsiszentgyörgy után Brassóban is akadt olyan irodalombarát, aki fantáziát lát(ott) a könyvben. (Az csak utólag derült ki, hogy a két, egyébként meglehetősen közeli erdélyi városban valóban egymástól függetlenül találta meg közönségét a *Vándorok*.)

A tábor utolsó napjára szóló meghívás ráadásul nemcsak nekem, hanem az egész családomnak szólt, így különösen nagy izgalommal készülődünk az eseményre. Vendéglátóinkat (Ugron Levente tanár urat és családját) személyesen még nem ismertük.

Előzetes levelezésünk alapján nem nagyon tudtam elképzelni, hogy fognak egy egész hetet az én „regényhőseim körében” eltölteni a gyerekek, kicsit attól is féltem, hogy ráunnak majd a történetre. S persze az sem volt egyértelmű, hogy valóban érdekesnek találják-e majd a gyerekek a szerző megjelenését, jelenlétét. Ráadásul, ha mindjárt az elején rossz benyomást keltek, talán már belekezdeni se lesz kedvük a regénybe. Na, utóbbtól nem kellett félnem, Levente ugyanis ragaszkodott hozzá, hogy velem csak a zárónapon találkozzanak a táborlakók, addig az is hétpecsétes titok legyen, hogy én a közelben vagyok. (Sőt, hogy egyáltalán élő szerző művével foglalkoznak...)

Így aztán, miután vendéglátóink segítségével megismerkedtünk a gyönyörű Brassóval, megmáztuk még a híres Cenket is, kaptunk néhány napnyi „szabad programot”. Bár én szívesen ellátogattam volna már az első napokban is Benedekmezőre, elfogadtam a táborvezető ötletét, legyen a látogatás a hét „csattanója”.

Természetesen az a pár nap, amíg magunknak szerveztünk programot, cseppet sem telt unalmasan, a Hargita és környéke bejárásához egy hónap is kevés lenne. Igyekeztünk azért pótolni korábbi „hiányosságokat”, ezúttal például nemcsak a Benedek Elek-házra került sor Kisbaconban, de láthattuk Elek apó és a család síremlékét is.

találkozási pont

Végül aztán csak eljött a táborzárás ideje, s ekkor már nem lehetett „bujkálni” a gyerekek elől. Egy kis „késleltetés” azért még belefért: bár ebédre érkeztünk, de ekkor még nem mutattak be, a résztvevők nem tudhatták, milyen apropóából érkezett egy számukra ismeretlen család az utolsó napra. Az étkezés után aztán mindenre fény derült. A csapatok korábban azt a feladatot kapták, hogy írjanak kérdéseket a *Vándorok* szerzőjének. Olyanokat, amelyeket *akár fel is tehetnének*, ha az illető ott lenne...

Magam sem gondoltam volna, hogy a meglepetés ilyen jól sikerül. A *Vándorok-olvasók* őszintén meglepődtek a találkozáson. Eleinte még döcögtek a kérdések is, nem nagyon mertek elszakadni a papírtól. De máris oldottabb lett a hangulat, amikor jeleneteket kellett előadniuk a regényből, hát még amikor a saját befejezéseiket mutatták be!

Azt azért el kell ismerni, végképp akkor sikerült megnyerni a gyerekeket (vagy meggyőzni arról, hogy az író valóban *élő*...), amikor a fociba is bevettek. Fantasztikus meccs volt, fiúk-lányok vegyesen, de egyforma lelkesedéssel kergették-kergettük a labdát. Bár a vendégnek talán illett volna a vesztes csapatban lennie, végül megnyertük a derbit, elsősorban a lányoknak köszönhetően. (Ezt nem az udvariasság mondatja velem, a csajok tényleg szenzációsak voltak!)

A vacsoráig és a tábortűzig fennmaradó időben bejártuk az egész tábor, s persze mindenütt a *Vándorok* nyomait találtuk. Rajzok, képek mindenféle, s az egyre oldottabb, egyre többet mesélő táborlakók bizonyították, hogy tényleg örömmel utaztak időben és térben ide-oda Robinsonékkal. Elmondták, hogy szerencsére viszonylag könnyen teljesítették a napi „pennzumot”, hiszen 30-40 oldalt kellett elolvasniuk egy-egy alkalommal. Az ezekhez a részekhez kapcsolódó feladatok változatosak voltak, ráadásul – a tavalyi tapasztalatok alapján – a tanárok mindennap új csapatokat szerveztek, így nem fordulhatott elő, hogy valakik a versenyszerű feladatokban nagyon „elhúznak”. Szerencsés választásnak bizonyult a regény olyan szempontból, hogy több más irodalmi mű is szóba kerül benne, így esténként ezek filmváltozatának közös megtekintése ebben a történetben is előbbre vitte a diákokat, ugyanakkor más típusú élményeket is szereztek.

A végeredmény egy valóban mindenki számára *közös* olvasmányélmény lett. Amit persze jól kiegészítettek a regényhez egyáltalán nem kapcsolódó programok, játékok, a gyönyörű környezet adta lehetőségek.

Hogy mitől volt, lehet sikeres egy ilyen tábor? Nem is olyan nehéz a válasz. Csupán egy-(két) lelkes, mindenre elszánt irodalombarát tanár/pedagógus kell hozzá. Aki ötlettel tölti meg az iskolaidőben még *feladatnak* tűnő *játékokat*, s biztosítja, hogy tartalmas, mindamelllett szórakoztató együttlét legyen az olvasótábor.